

CCOO i la Junta d'Andalusia, implicades

Guerra a La Farga

A causa d'una estranya vinculació de l'industrial andalús Pérez Camacho amb la Junta d'Andalusia i amb el sindicat CCOO, La Farga Casanova, SA, puntal de la siderúrgia catalana, a punt ha estat de desaparèixer.

La Farga Casanova, SA.

JORDI MESTRE

La Farga Casanova, SA, situada a la comarca del Ripollès, just al cor del Principat, és una entitat centenària dedicada a la siderúrgia, que disposa, bàsicament, de dues fàbriques a Campdevàrol i una a Ripoll. La ubicació té una acusada arrel històrica, ja que és hereva de la secular tradició d'obtenció del ferro pel procediment conegut internacionalment com *forja catalana*, nascut al Ripollès gràcies a la possibilitat d'aprofitar la conjunció de les conques dels rius Ter i Llobregat.

La Farga factura 6.500 milions de pessetes anuals. Això la converteix, de molt, en el primer grup de forja de l'estat. La seva producció s'adreça al sector de l'automoció, per al qual fabrica components com ara eixos, bieles, cigonyals, etc., caracteritzats per la seva necessitat de resistència. En l'actualitat, La Farga és el motor econòmic de la comarca, i molt especialment de les poblacions de Campdevàrol i Ripoll. Per aquesta causa, els últims esdeveniments que ha viscut l'emblemàtica empresa catalana, que han estat a punt de

provocar-ne la desaparició, han estat seguits amb prou inquietud per la població de la rodalia i, per extensió, també per amplis sectors de l'opinió pública del Principat.

Per entendre el conflicte recent de La Farga cal remetre's a la dècada dels 70, quan la sobtada crisi econòmica va sorprendre l'empresa en un procés de creixement descontrolat que li va ocasionar uns excedents estructurals i de plantilla, insostenibles en un període de recessió econòmica i industrial. En aquell moment, l'accionariat de La

Farga Casanova, SA, estava compost essencialment pel Banc Industrial de Catalunya, la Caixa de Girona, i l'INI (Instituto Nacional de Industria). Accionariat que va veure com, per efecte de la crisi, l'empresa començava a tenir unes pèrdues pròximes als 1.000 milions anuals. La situació va camuflar-se fent regularització d'actius, i va sostenir-se fins a principis dels anys 80, en què La Farga va trobar-se en la disjuntiva de tancar les portes o adequar l'empresa a les noves circumstàncies econòmiques. Es va optar per mantenir l'activitat industrial i engegar un procés de reducció de plantilla, a força de baixes amb incentius monetaris i jubilacions anticipades, de manera que es van evitar els acomiadaments forçosos i el trauma social que haurien comportat.

CRISI TOTAL

Paral·lelament, La Farga va acollir-se al Pla de Reconversió de La Forja, que incloïa diverses ajudes per inversions atorgades pel Ministeri d'Indústria. D'aquestes ajudes, 1.000 milions de pessetes van ser per al Ripollès. Malgrat la compromesa situació financera de l'empresa, la direcció no sols va

creure oportú invertir la totalitat dels 1.000 milions rebuts, sinó que va augmentar el cabdal invertit fins a gairebé els 2.000 milions de pessetes. Aquesta operació, en aparença imprudent i que es va fer des del convenciment que era absolutament necessari augmentar la competitivitat de l'empresa —encara que fos a canvi d'incrementar-ne l'endeutament—, va dotar La Farga d'una avançada tecnologia que la va convertir en una de les forges més modernes d'Europa. Modernitat que encara en l'actualitat és una de les claus del seu liderat internacional en el sector.

Això no obstant, els problemes financers van anar agreujant-se fins que, el 1987, La Farga, totalment descapitalitzada, va declarar-se en suspensió de pagaments. Davant d'aquesta circumstància, va dissenyar-se un pla de viabilitat que permetés la supervivència del grup. El pla, a grans trets, consistia a crear una nova empresa, Comercial de La Forja, SA (COMFORSA), destinada a absorbir de manera gradual les plantilles i l'activitat industrial de La Farga Casanova, SA. Així, la nova empresa disposava d'una cartera comercial consolidada i d'una estructura tecnològicament capdavantera, però evitava l'endeutament del grup La Far-

Miquel Puig, director general d'Indústria de la Generalitat de Catalunya.

Carles Monner, vice-president de Comforsa

En un moment donat, l'industrial andalús, Pérez Camacho, va voler apropiarse La Farga. ¿Quina va ser la seva relació amb ell?

—Bé, podríem dir que ell volia que jo fos l'abanderat, aquí, del seu projecte. Però el projecte de Pérez Camacho no tenia ni cap ni ulls. De fet, no era ni un projecte. A partir d'això, pel juny-juliol passat, vam establir una relació tensa, que ell va definir com *guerra*. Una cosa així com «si queres guerra, la tindrás».

—La Junta d'Andalusia hi surt implicada per les subvencions que atorga a Pérez Camacho. ¿Ha rebut vostè, de la Junta, alguna indicació?

—Sí, però en el sentit contrari que vostè s'imagina. Des de la Junta sempre m'han ressaltat la desvinculació de Pérez Camacho, i me l'han definit com una espècie de Ruiz Mateos.

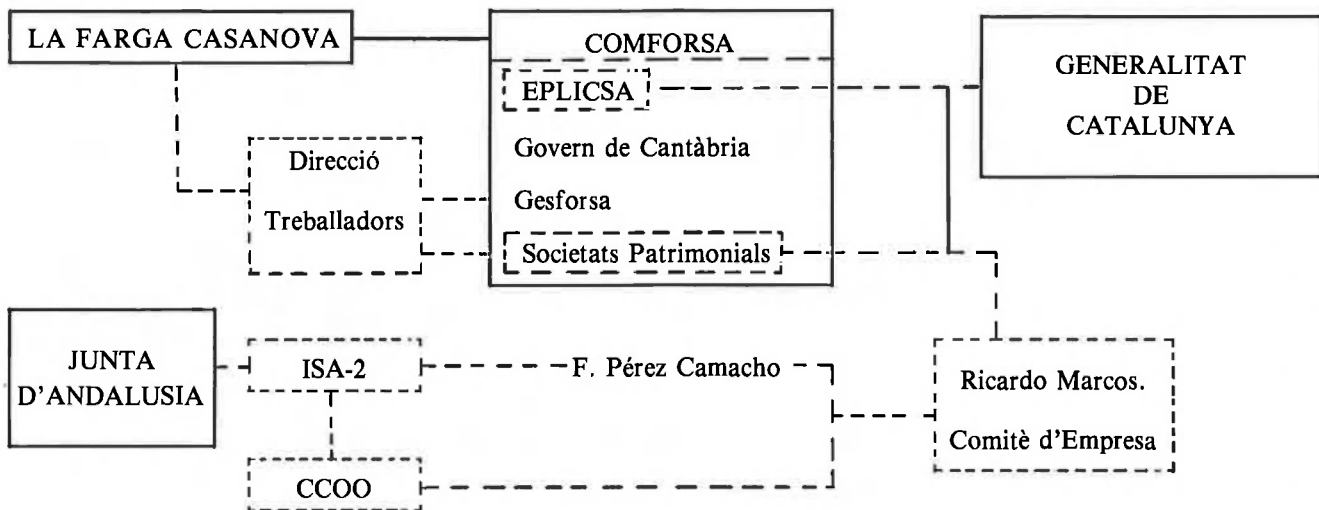
—Des del seu punt de vista, ¿quin és el paper que fa en aquest afer Comissions Obreres?

—La veritat, no ho sé. Suposo que La Farga podria haver estat per a ells com una experiència-pilot d'una societat anònima laboral. És a dir, un interès purament ideològic. Però també es podria pensar que CCOO hi buscava un interès econòmic, vés a saber mitjançant quins mecanismes. Potser, aprofitant-ne la plusvàlua, amb la venda de l'empresa.

Carles Monner, vice-president de COMFORSA.

La Junta d'Andalusia, darrere La Farga

ga. Aquesta va ser una operació de consens entre els treballadors, l'administració catalana i els creditors de l'antiga empresa.

COMFORSA havia d'estar formada per la Generalitat de Catalunya, que hi participaria a través de l'Empresa de Localització i Promoció Industrial de Catalunya (EPLICSA), amb 360 milions de pessetes; pels treballadors, que, amb l'adquisició del 30% d'actius de l'empresa sotmesos a subhasta, donaven poders a les Societats Patrimonials, constituïdes amb aquesta finalitat i que hi contribuïrien amb 200 milions; el Govern de Cantàbria, que hi aportaria 60 milions, i un nou soci capitalista, que hauria d'aportar els altres 440 milions per a completar els 1.000 milions estipulats de capital social.

Van passar vora dos anys, i no va aparèixer cap grup disposat a invertir a COMFORSA, fins que un conjunt d'onze directius de la mateixa empresa, el gener de 1989, s'agruparen per formar Gestió de La Forja, SA (GESFORSA), a fi de subscriure les accions que havien restat lliures.

D'aquesta manera, tot quedava a punt perquè s'iniciés el previst procés de transvasament a COMFORSA de l'activitat industrial i les plantilles de La Farga Casanova, SA, que fins aleshores només actuava com a comercial del grup. Grup que, en aquells moments, havia començat a donar beneficis.

EL CAPITAL ANDALUS

Misteriosament, pel juny de 1989, va aparèixer la figura de Francisco Pérez Camacho, industrial andalús que, tot representant un hipotètic grup inversor d'aquella regió, va proposar un pla de viabilitat alternatiu. Això va aturar en sec el procés de transvasament, ja que les Societats Patrimonials —representants dels treballadors— no realitzaren la prevista aportació dels actius. Pérez Camacho havia aconseguit el suport del comitè d'empresa gràcies a la influència d'un nou nom en el litigi, Ricardo Marcos.

Ricardo Marcos, ex-sindicalista de Comissions Obreres que havia arribat a ser un destacat membre de la Federació del Metall de CCOO, era aleshores director general adjunt de COMFORSA, feina que des del mes de març compaginava amb un càrrec dins l'empresa de Pérez Camacho a Andalusia, Industria Sevillana de Automoció (ISA-2).

El pla de Pérez Camacho fou presentat a principis de l'estiu passat per l'industrial andalús, i a instàncies de Ricardo Marcos, al consell d'administració de COMFORSA —consell d'administració integrat per Miquel Puig, director general d'Indústria de la Generalitat i per representants de

GESFORSA—, i va ser rebutjat per la seva inconsistència. Al dia següent va començar, de forma oberta, el conflic-

te. Ricardo Marcos fou acomiadat, d'una manera procedent segons va sentenciar la setmana passada Magistratura, per una acció violenta contra el director general de l'empresa, Antoni Llorens, i el vice-president, Carles Monner.

En el conflicte, CCOO va donar suport a Ricardo Marcos —ex-membre del sindicat—, i per tant al pla de Pérez Camacho, fins al punt que el mateix López Bulla, secretari general de Comissions Obreres a Catalunya, va participar en un dels actes reivindicatius. Tot això succeïa davant de la indefinició del conseller d'Indústria i Energia de la Generalitat de Catalunya, Macià Alavedra, massa preocupat, segons s'apunta, pel seu trasllat a la Conselleria d'Economia i Finances.

La proposta de Pérez Camacho, objectivament, podria qualificar-se de curiosa. En essència, reclamava plens poders empresarials, un increment de la inversió prevista per part de la Generalitat de Catalunya i el manteniment de les aportacions de GESFORSA, del govern autònom d'Astúries i de les Societats Patrimonials. Això no obstant, el seu grup inversor —l'andalús— no es comprometia a desembutxacar ni una sola pesseta. Pérez Camacho, junt amb l'acomiadat Ricardo Marcos, en veure que el consell d'administració de COMFORSA no cedia en la posició de rebuig al pla, fomentaren conflictes laborals en la pròpia defensa, i òbviament contra la direcció.